

นวัตกรรม อสม. ดีเด่น

สาขาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน

ชื่อนวัตกรรม : กองทุนไข่

ชื่อเจ้าของผลงาน : นายสัญญา กันทองศรี

ประเภทนวัตกรรม : นวัตกรรมกระบวนการ (process innovation)

จังหวัด : เชียงใหม่

อสม. ดีเด่นระดับ : เขตสุขภาพที่ 1

ที่มาและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

ตำบลบ้านช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นชุมชนเกษตรกรรม ประกอบด้วย 5 หมู่บ้าน มีประชากร 3,531 คน แม้อัตราการฉีดยาป้องกัน HIV ในพื้นที่จะคงที่อยู่ที่ 11 ราย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562–2566 แต่ปัญหาหลักคือ "การตีตราและเลือกปฏิบัติ" ผู้ป่วยมักจะถูกสังคมรังเกียจจนต้องลาออกจากงาน ขาดรายได้ และใช้ชีวิตอย่างยากลำบาก จากการวิเคราะห์เบื้องต้น พบว่า ปัญหาไม่ได้อยู่ที่การรักษาเพียงอย่างเดียว แต่อยู่ที่สภาพจิตใจ และการยอมรับของคนในชุมชน จึงเป็นที่มาของการสร้างนวัตกรรมเพื่อลดช่องว่างและสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ป่วย

"กองทุนไข่ให้กำลังใจผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย" กองทุนไข่นี้ เดิมทีเกิดจากการที่ อสม. ได้มีการลงพื้นที่ไปเยี่ยมผู้ป่วยตามหมู่บ้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเปราะบาง หญิงตั้งครรภ์ และผู้ด้อยโอกาส ผม และ อสม. รู้สึกการที่ไปเยี่ยมเฉย ๆ โดยไม่มีอะไรติดไม้ติดมือไปให้ผู้ป่วยนั้น เหมือนเราไปดูเขาเฉย ๆ ไม่ได้มีการให้กำลังใจอะไรเลย

ดังนั้นข้าพเจ้า จึงซื้อไข่ไปแจกผู้ป่วยด้วยทุกครึ่งเวลาเยี่ยมบ้าน เพราะไข่ราคาไม่แพง มีประโยชน์มีสารอาหารสูง และยังเอาไปทำอาหารอื่น ๆ ได้หลายเมนู พอ อสม. มีการแจกไข่ ให้ผู้ป่วย ผู้ป่วยดีใจมากเลย บางคนร้องไห้ออกมา เพราะเขาตื่นตื่นใจ อสม. ท่านอื่นเห็นก็เกิดความสนใจร่วมกันซื้อไข่มาแจกผู้ป่วย จากแจก 2 - 3 ลูก จนกลายมาเป็นแจกไข่ทีละ 1 แผง เรามีการถ่ายรูปแล้วประชาสัมพันธ์ไปยังชุมชน สื่อโซเชียล ไลน์ จนมีคนสนใจมากบริจาคเงิน มาให้จำนวนหนึ่ง

ต่อมา อสม. มีการหารือร่วมกันและมีมติให้จัดตั้งเป็น "กองทุนไข่ตำบลบ้านช้าง" ขึ้นมา หลังจากนั้นก็ได้แจกไข่แล้วครับ มีการแจกผ้าอ้อม สบู่ แปรงฟัน ยาสีฟัน ข้าวปลาอาหารแห้ง ของใช้ต่าง ๆ หลากหลายมากขึ้นครับ

นวัตกรรม “กองทุนไข่”

อสม. ดีเด่น สาขาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามการรักษา ความเป็นอยู่ของผู้ป่วยติดเชื้อ
2. ลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมแจกไข่ ของไข่ อาหารต่าง ๆ และให้กำลังใจแก่ผู้ป่วย

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ระยะเริ่มต้น : อสม. เริ่มนำไข่ซึ่งเป็นอาหารที่มีประโยชน์และราคาไม่แพงไปมอบให้ผู้ป่วย ระหว่างการเยี่ยมบ้านเพื่อสร้างสัมพันธภาพ
2. ระยะขยายผล : อสม. ทำนอื่นเห็นความสำคัญจึงร่วมกันสมทบทุน และขยายการช่วยเหลือไปยังสิ่งของจำเป็นอื่น ๆ เช่น ผ้าอ้อม สบู่ ยาสีฟัน และอาหารแห้ง
3. ระยะจัดตั้งกองทุน: มติ อสม. ให้จัดตั้งเป็น "กองทุนไข่ตำบลบ้านช้าง" โดยระดมทุนผ่านการบริจาคและสื่อสังคมออนไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมทอดผ้าป่าในวันเอดส์โลก
  - 3.1 วางแผนเยี่ยมบ้านผู้ป่วย
  - 3.2 จัดเตรียมสิ่งของจำเป็นเหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย
  - 3.3 นัดหมายทีมแกนนำด้านต่าง ๆ ในชุมชน ลงเยี่ยมบ้านผู้ป่วย
  - 3.4 ลงพื้นที่ไปเยี่ยมผู้ป่วย และมอบสิ่งของเพื่อเป็นขวัญกำลังใจ
4. ระยะติดตามและประเมินผล: ลงพื้นที่เยี่ยมบ้านทุกวันศุกร์เพื่อส่งมอบสิ่งของและติดตามการรักษา

ผลการดำเนินงาน

ผู้ป่วยมีขวัญกำลังใจดีขึ้น ลดความเครียดจากการถูกรังเกียจ และสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้ นอกจากนี้ยังสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างผู้นำชุมชนและหน่วยงานภาครัฐผ่านการลงพื้นที่ร่วมกัน

นวัตกรรม “กองทุนไข่”

อสม. ตีเด่น สาขาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. สามารถผลักดันให้ผู้ติดเชื้อเข้าถึงสวัสดิการ "เบี้ยยังชีพ" ได้ครบทุกราย มีการมอบทุนการศึกษาแก่บุตรหลานผู้ติดเชื้อเพื่อให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม และในเขตพื้นที่ตำบลบ้านช้างไม่มีผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้นในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา
2. ผู้ป่วยติดเชื้อมีที่อยู่อาศัย ผ่านการระดมทุน และแรงงานอาสาจาก อสม. ในพื้นที่

ปัจจัยความสำเร็จ

1. การทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย จากการประสานงานที่เข้มแข็งระหว่าง อสม. อบต. sw.สต. และมูลนิธิต่าง ๆ
2. ภาวะผู้นำและการทำงานเชิงรุก ทีมงานมีความจริงใจ เข้าถึงปัญหา และกล้าคิดกล้าทำสิ่งใหม่เพื่อชุมชน

โอกาสในการพัฒนา

การขยายขอบเขตการดูแลของกองทุนไข่ให้ครอบคลุมกลุ่มเปราะบางอื่น ๆ ในพื้นที่อย่างทั่วถึง

นวัตกรรม “กองทุนไข่”

อสม. ตัดแต่น สาขาการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวในชุมชน

ภาคผนวก

